

Kapelle, januari 2009

Teelttechnisch bericht nr.1

Actueel

- **Tramat.** Wanneer na inzaai van Raaigrassen (september/oktober) geen Tramat is toegepast en de noodzaak wel aanwezig is voor een bestrijding van o.a straatgras is het raadzaam om in het vroege voorjaar wanneer de stand van het gewas Engels raaigras ruim voldoende is, en het perceel rijdbaar, een Tramat bespuiting uit te voeren. Bij aanwezigheid van kamille, kruiskruid en kleefkruid is het aan te bevelen Primus toe te voegen. De werking van Primus is vrijwel onafhankelijk van de temperatuur.
Tramat (werkzame stof ethofumesaat) is in 2 concentraties beschikbaar, namelijk 200 gram actieve stof per liter en 500 gram a.s./l. Onderstaande adviezen zijn gebaseerd op Tramat 200. Op dit moment is dit middel alleen toegelaten in Engels en Italiaans raaigras, (nog) niet in andere grassoorten.
 1. Bij straatgras, kamille en kruiskruid: advies is 3-5 l/ha Tramat + 75-99 ml/ha Primus*
 2. Bij een zware bezetting van straatgras en een grote kans op duist en windhalm is het raadzaam de dosering Tramat te verhogen tot 5-7 l/ha*, in geval van duist en windhalm is (na)behandeling met PUMA SEW vaak noodzakelijk. Meer hierover vindt u in ons volgende teelttechnisch bericht.

*Doserings zijn afhankelijk van de grootte van onkruiden en in het geval van Tramat de zwaarte en het humusgehalte van de grond.

- **Rollen** is mogelijk tijdens een droge periode. Voor percelen Engels raaigras die door de vorst wat zijn opgevroren of percelen die erg grof liggen, geldt het advies: rollen en rustig rijden!
- **Selectie werkzaamheden** uitvoeren zodra het weer het toelaat. Grote pollen straatgras, ruwbeemd en kweek zijn met een volvelds bespuiting vaak niet te bestrijden zodat handwerk blijft geboden.
- **Beweiding door schapen** is een goede zaak. Alleen Italiaans en Engels Raaigras komen in aanmerking voor een lange beweidingperiode. Onder goede omstandigheden kan op deze raaigrassen de beweiding doorgaan tot de eerste voorjaars kunstmestgift.
- **Wildschade** is in een groot deel van ons land een toenemend probleem. Naast de vogelschade is de schade door muizenvraat schrikbarend toegenomen en kan zorgen voor aanzienlijke opbrengstderving. Bestrijding kan met behulp van de Finito muizenkorrels, voor zover nog voorradig, want de uitverkooptermijn is sinds 13-12-08 voorbij en de opgebruiktermijn loopt tot 13-6-09.

Zaaien onder dekvrucht oogst 2010

Rietzwenkgras en roodzwenkgras kunnen tot medio maart in de grond (dus niet op de grond) worden ingezaaid onder tarwe of later in gerst. Veldbeemd is minder geschikt om zo laat nog in granen te zaaien. Ook stamslabonen, erwten, vlas of blauwmaanzaad zijn goede voorvruchten. Rietzwenkgras laat zich goed mengen met vlas, roodzwenk en veldbeemd kunt u beter apart zaaien.

Ook Engels Raaigras voor oogst 2010 kan tot eind maart/begin april onder tarwe worden gezaaid. Vooral op zware kleigronden met een grovere structuur en slakkenvraat gevoelige percelen kunt u veel werk en ellende besparen door onder dekvrucht te zaaien.

Innoseeds bv - Postbus 1 - 4420 AA Kapelle
Bezoekadres: Dijkwelsestraat 70 - 4421 AJ Kapelle
Telefoon 073-5188555 - Telefax 073-5188666

Ingeschreven bij de KVK te 's-Hertogenbosch onder nr. 16018887

Bank: Rabobank Kapelle-Wemeldinge, rekeningnummer: 15.47.85.660

BTW-nummer: NL009636900B01, Swift: RABO NL2U, IBAN: NL06 RABO 0154 7856 60

Stikstofbemesting

De bemesting met stikstof mag vanaf 1 februari. Vooral voor Roodzwenkgras, Rietzwenkgras en Veldbeemdgras die niet in het najaar zijn gestrooid is een vroege bemesting aan te bevelen en kunt u de stikstofgift iets verhogen ten opzicht van het onderstaand advies. Raaigrassen kunt u strooien vanaf half februari, voor het Noorden en Oosten ligt dit ongeveer 2-3 weken later. Het strooien over diep bevroren land is af te raden. Het gewas kan verbanden, wanneer de stikstof oplost en in de bovenste laag blijft hangen vanwege een bevroren ondergrond.

Aangezien Urean momenteel aanzienlijk (circa 40%, uitgedrukt per kilo stikstof) goedkoper is dan KAS, is het te overwegen om Urean te gebruiken. Bij Urean moet u extra attent zijn op vervluchtiging en verbranding. Spuit, om verbranding te voorkomen, met een grove druppel op een droog of afgehard gewas. Om de vervluchtiging en verbranding te verminderen kunt u ammoniumthiosulfaat toevoegen, deze vloeibare zwavelhoudende stikstofmeststof vertraagd namelijk de omzetting van ureum naar ammonium. Informeer bij uw leverancier naar de mogelijkheden.

Vanaf 1^e helft februari:

Soort	Stikstofadvies kg/ha	Stikstofgebruiksnorm 2009 kg/ha**
Roodzwenkgras, 1 ^e jaars.	80-95	85 (80), volgteelt 35
Roodzwenkgras, 2 ^e jaars.	100-115	115 (110), volgteelt 45
Veldbeemdgras	105-130	110 (105), volgteelt 60 (55)
Rietzwenkgras	95-140	140 (135), volgteelt 60 (55)
Overige grassen (Hardzwenk/Schapengras/etc.)	80-135	90 (85), volgteelt 45

Vanaf 2^e helft februari:

Soort	Stikstofadvies kg/ha	Stikstofgebruiksnorm 2009 kg/ha**
Engels Raaigras, 1 ^e jaars.	135-170*	165 (155)
Engels Raaigras, overjarig	165-210*	200 (190)
Italiaans Raaigras	120-135 met voorsnede = tijdelijk grasland + 65-80	130 (125) met voorsnede = tijdelijk grasland + 60 (50)

*Eventueel in meerdere giften te geven!

** De tussen haakjes aangegeven bedragen zijn de gebruiksnormen op zand/löss en veengrond.

NB. Percelen graszaad, beschouwd als tijdelijk grasland voor de periode van 1 januari tot minstens 15 april, beschikken voor 2009 over een extra N ruimte van 60 kg/ha (zand/löss 50 kg/ha).

Voorjaarsbemesting met organische mest

Aanwending van organische mest in het voorjaar in de fijnere grassoorten Roodzwenkgras, Hardzwenkgras, Schapegras, Veldbeemdgras en Bosbeemdgras is niet aan te bevelen. De stikstofsturing op deze soorten luistert erg nauw en berijden door mestmachines is slecht voor de stengelvorming.

In de teelt van Rietzwenk, Engels en Italiaans raaigras is aanwending van organische mest een goede mogelijkheid. Belangrijke voorwaarde is een goed ontwikkeld gewas. In veel gevallen is het daarom raadzaam om eerstejaars percelen Engels raai te starten met een kunstmestgift van circa 50 kg/ha N. Bij het toepassen van een startgift kunstmest behoort een gift van 25-30 m³/ha organische mest tot de mogelijkheden. Zonder startgift zijn hogere toepassingen van 35 m³ tot 40 m³/ha mogelijk. Als de organische mest in februari al gegeven wordt, kan een startgift achterwege blijven. De eerste kunstmestgift kunt u dan berekenen op basis van de hoeveelheid stikstof in de mest. (*Let op de maximaal toegestane hoeveelheid stikstof en fosfaat per hectare*).

Italiaans raaigras dat wordt voorgemaaid, kan beter bemest worden met organische mest **na** het voormaaien. De aanbevolen gift is circa 65-80 kg/ha N.

Let op!:

De werkingscoëfficiënt van stikstof uit drijfmest op klei is gesteld op 60% en op zand en löss op 65% (totale gebruiksnorm voor dierlijke mest is 170 kg/ha N en 85 kg/ha P). Voor de praktijk is het echter reëler om voor stikstof uit te gaan van circa 50% werking.

Gezien de vele beperkingen aangaande het toepassen en uitrijden van organische mest, is het zeer goed denkbaar dat het financieel interessant is om organische mest toe te passen.

*De percelen die voorzien zijn van organische mest dienen qua groei en ontwikkeling geen achterstand te vertonen met percelen die gestrooid zijn met kunstmest. Als dit wel het geval is, corrigeer dit dan tijdig. Wees kritisch op de samenstelling van de mest en het tijdstip van uitrijden. **Homogeniteit** van de mest is een absolute noodzaak voor een goede egale ontwikkeling en afrijping van uw perceel. Het rijden op minder draagkrachtige gronden kan zorgen voor diepe insporing en mogelijk opbrengstverlies. Het gebruik van de sleepslangtechniek verdient de voorkeur boven de zodebemester!*

Innoseeds heeft de uiterste zorg besteed aan dit bericht. Alle adviezen zijn gebaseerd op de meest actuele informatie uit de praktijk en wet- en regelgeving. Voor schade van welke aard dan ook, die het gevolg is van handelingen of beslissingen gebaseerd op informatie uit dit teeltbericht, aanvaardt Innoseeds geen enkele aansprakelijkheid.